

Dorpsplan

Koudekerk

2018-2022

Alphen aan den Rijn

Inhoud

1

Een dorp met
een sterke
sociale infra-
structuur

2

Onze visie
op het dorp

3

Speerpunten
2018-2022

4

De uitvoering
van het
dorpsplan

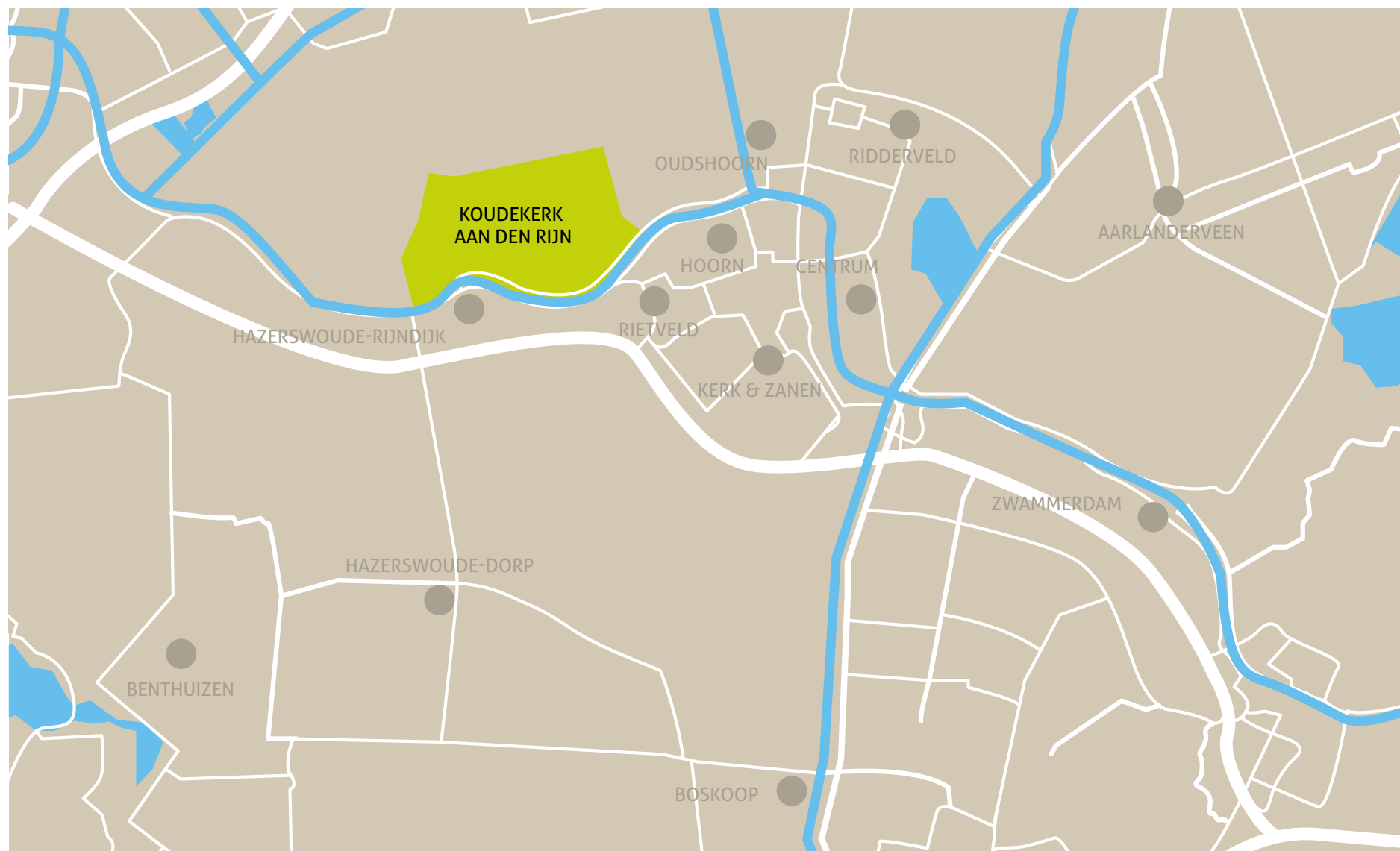
Bijlage 1: Doorgaande
ontwikkelingen en
reguliere activiteiten

Bijlage 2:
Cijfers van het dorp

1

Een dorp met een sterke sociale infra-structuur

Koudekerk is een dorp met een sterke sociale infra-structuur dat door zijn landelijke ligging te midden van de vier grote steden potentie heeft om beperkt te groeien. De oorsprong voert terug naar de Romeinse tijd, maar het dorp dankt zijn karakter toch vooral aan de vroege industrie (dakpannen) langs de Oude Rijn en de ontginning van het veen (turf) en het daaruit ontstane veenweidegebied. Ten westen van Koudekerk ligt Hoogewaard, een industrieterrein van maar liefst 27 ha. Beeldbepalend is de hoofdontsluiting (lint) van Hondsdijk, Dorpstraat en Hoogewaard.

De nadruk in het dorp ligt op wonen. Inwoners kunnen terugvallen op goede dagelijkse voorzieningen voor boodschappen, gezondheid, sporten en recreatie. Koudekerk kent een bloeiend verenigingsleven dat grotendeels draait op een actieve inbreng en inzet van vrijwilligers. Inwoners zijn trots op hun dorp en zetten hun betrokkenheid ook om in meedenken en meedoen.

2

Onze visie op het dorp

Koudekerk heeft een mooie landelijke uitstraling die op natuurlijke wijze aansluit op het veenweidegebied ten noorden van het dorp. Het dorp bevat diverse oude panden die gezichtsbepalend zijn zoals de historische kern met de brug, de middeleeuwse kerk, de toerentje van kasteel Groot Poelgeest en andere historische gebouwen. Inwoners zijn trots op deze karakteristieke uitstraling en zijn bereid zich in te zetten voor de zaken die zij belangrijk vinden. Zo hechten zij veel waarde aan speelvoorzieningen en aan een vergroening van de openbare ruimte. Samen met de gemeente en het bedrijfsleven zoeken zij naar mogelijkheden om hierin een slag te maken.

De actieve betrokkenheid van bewoners vertaalt zich ook in een bloeiend verenigingsleven en in veel voorzieningen die draaien op de inzet van vrijwilligers. Zo is er een sporthal annex multifunctioneel gebouw De Ridderhof met verschillende sportvoorzieningen, het Prins Willem Alexander openluchtzwembad, een voetbalvereniging, een gym- en volleybalvereniging, een natuurijsbaan en een tennisvereniging. Denk ook

aan de diverse sociaal-culturele verenigingen als Stichting Welzijn Ouderen Koudekerk, Historisch genootschap Koudekerk, Oranjevereniging Koudekerk en de muziekverenigingen. Jaarlijks vinden drukbezochte evenementen plaats als de Trekkertrek en de feestelijkheden rondom Koningsdag. Deze grote sociale bedrijvigheid draagt sterk bij aan de aantrekkingskracht van het dorp, maar komt door de toenemende vergrijzing soms ook onder druk te staan.

Qua dagelijkse voorzieningen beschikt het dorp over een winkelcentrum met een supermarkt, een bakker en een slager, enkele horecagelegenheden, een fysiotherapeut, een apotheek en één huisartsenpraktijk. Koudekerk heeft een actief dorpsoverleg dat op constructieve wijze de belangen van het dorp inventariseert en vertegenwoordigt. Zo koestert het dorp de wens om te groeien, met behoud (en waar mogelijk uitbreiding) van het goede voorzieningenniveau. Dit vraagt om een passend woningaanbod, dat beantwoordt aan de vraag van de vergrijzende

bevolking en van starters. De beschikbare woningen voldoen namelijk niet aan de vraag van deze twee doelgroepen en bevinden zich met name in het hogere segment.

In Koudekerk zien we veel jongeren op straat, maar inwoners lijken hiervan weinig overlast te ervaren. De gemeente heeft geen duidelijk zicht op de belangrijkste ontwikkelingen en drijfveren van deze jongeren. Het is belangrijk te weten wat er bij hen leeft zodat preventie kan worden ingezet. Wel zijn er signalen van eenzaamheid onder ouderen en overgewicht of alcoholgebruik onder de totale bevolking.

De verkeerssituatie rondom de Hoogewaard is de inwoners een doorn in het oog. De ontsluiting van het industrieterrein zorgt namelijk voor veel verkeersdruk en heeft in de afgelopen jaren continu hoog op de agenda gestaan. Nu de Maximabrug er ligt, is de druk afgenomen en de verkeersstromen zijn veranderd, maar de situatie vergt nog steeds aandacht omdat het zware verkeer nog vaak de “oude” route neemt.

De cijfers van het dorp bevestigen het bovenstaande beeld. Eenzaamheid scoort als indicator beneden gemiddeld in het dorp. Activiteiten om hieraan iets te doen zijn in het speerpunt ‘aandacht voor vergrijzing’ verwerkt.

3

Speerpunten 2018-2022

In de komende vier jaar krijgen onderstaande thema's extra aandacht in Koudekerk, onderbouwd door de cijfers en ingegeven door de opgebouwde kennis van het gebied. Daarnaast hebben we uiteraard ook te maken met doorgaande ontwikkelingen en reguliere werkzaamheden die onze aandacht vergen. Die komen in bijlage 1 aan bod. De gedetailleerde uitwerking van deze speerpunten vindt plaats in de jaarlijkse uitvoeringsplannen voor alle gebieden.

	Speerpunt	Betrokken partijen
1	Wonen op maat en ruimtelijke ontwikkeling	Inwoners (inclusief dorpsoverleg), ontwikkelaars, gemeente.
2	Jeugd	Jongeren, dorpsoverleg, maatschappelijke partners, gemeente.
3	Aandacht voor vergrijzing	Inwoners (inclusief Dorpsoverleg), maatschappelijke partners, gemeente.
4	Goede en veilige verkeersontsluiting	Inwoners (inclusief dorpsoverleg), bedrijven, gemeente.
5	Kwaliteit van het openbaar gebied en aandacht voor cultuurhistorische waarde	Inwoners (inclusief dorpsoverleg), bedrijven, gemeente.

3.1 Wonen op maat en ruimtelijke ontwikkeling

Het is voor het dorp belangrijk dat er voldoende en betaalbare woningen voor de verschillende doelgroepen worden gebouwd, zowel voor bestaande als nieuwe inwoners. De woningvraag van diverse doelgroepen in Koudekerk wordt onderdeel van de gemeentelijke Woonvisie. Deze wordt binnenkort vastgesteld. Een aantal van gemiddeld 50 woningen per jaar is voor Koudekerk acceptabel. Hiermee wordt de achterstand ingehaald. Er is met name behoefte aan woningen voor starters.

- Er zijn twee bouwlocaties aangewezen die aan de woonbehoefte tegemoet kunnen komen. Op de bouwlocatie Rijnpark is plaats voor 273 woningen, waarvan 25% bestemd is voor de sociale huursector. Mocht Rijnpark niet doorgaan door de juridische uitspraak van de Raad van State moet er een alternatief gezocht worden. Dit is conform het coalitieakkoord, waarin woningbouwontwikkeling voor Koudekerk als prioriteit is opgevoerd. De tweede locatie betreft de bouw van 60 woningen tussen de kerken.

- Er is extra aandacht voor de ontsluiting van Rijnpark. Zoals die nu bedacht is sluit hij niet aan op het dorp en wordt het een “losse” woonwijk.
- Voor de ruimtelijke ontwikkelingen van Koudekerk wordt een integrale visie ontwikkeld, samen met de kansen om de voorzieningen waar mogelijk te bundelen (bijvoorbeeld basisonderwijs).
- Er wordt een klankbordgroep van inwoners opgericht om mee te denken over de bouw van de woningen in Koudekerk.

Doel:

Er komen voldoende verschillende type woningen op de markt waardoor differentiatie op de woningmarkt ontstaat. Hierdoor wordt aan de vraag voldaan, hebben voorzieningen een overlevingskans en groeit het dorp.

3.2 Jeugd

De voorzieningen voor jongeren zijn minimaal en moeten worden versterkt. Er komt een procesaanpak voor jeugd. Dit zal de sociale samenhang in het dorp - die toch al groot is - ten goede komen.

- Vanaf 1 november 2017 is een jongerenwerker actief in Koudekerk. Daarnaast is er een WhatsApp-groep en een tweewekelijks overleg met politie, Toezicht en Handhaving, jongerenwerk en gebiedsadviseurs.
- Om in de toekomst veel meer vanuit de preventie te kunnen werken is het belangrijk een beeld te krijgen van wat er speelt en leeft onder de jeugd die we (nog) niet op straat zien. Wat houdt hen bezig, waar liggen kansen en risico's. Zo kan het aanbod en de inzet afgestemd worden op wat het dorp vraagt. Op korte termijn wordt gestart met een onderzoek waarbij zowel professionals als inwoners betrokken worden. Op basis van het onderzoek wordt een interventieplan opgesteld met concrete acties.

Doel:

Een sluitende keten en netwerk voor de jeugd, zowel voor individuele jongeren als jeugdgroepen in het kader van preventie.

3.3 Aandacht voor vergrijzing

Vanwege de vergrijzing is het belangrijk om de sociale voorzieningen op peil te houden, zoals dagbesteding, activiteiten, sociale netwerken en ondersteuning voor senioren.

- Er wordt een overleggroep casemanagement dementie opgezet waarin wijkverpleegkundigen en TOM in de buurt vraag en aanbod rondom (dementerende) ouderen in kaart brengen.
- Er komt een onderzoek door Alphen Beweegt om de gezondheid/beweegvoorzieningen voor ouderen in Koudekerk te verbeteren. Waarna een passend plan wordt voorgesteld.
- Tom in de buurt ondersteunt vrijwilligersorganisaties die actief zijn in de ondersteuning van ouderen.

- Het is zeker voor ouderen van groot belang dat de bereikbaarheid met het openbaar vervoer goed is. De gemeente heeft dit speerpunt overgenomen in haar eigen OV-visie en voert hiertoe een lobby bij de provincie Zuid-Holland, die in 2020 de nieuwe concessie zal uitgeven. De inzet is om de verbinding met openbaar vervoer tussen Koudekerk, het centrum van Alphen aan den Rijn en het ziekenhuis in Leiderdorp te behouden.
- Het programma 'Prettig ouder worden in Rijnwoude' (POR) wordt uitgevoerd in Koudekerk. De gemeente voert de regie over dit programma. De samenwerkingspartners hierin zijn oa. Tom in de buurt, Wijdezorg, Habeko wonen, Actief Rijnwoude, Allcura en Activite. Dit programma bestaat uit verschillende onderdelen en wordt gefaseerd ingevoerd.
- Er komt een onderzoek binnen het project POR, hoe professionals de preventieve ouderenbezoeken praktisch kunnen vormgeven. Dit project is een samenspel tussen professionals, inwoners en actieve vrijwilligers. Op basis van dit onderzoek wordt een pilotproject in Hazerswoude-Rijndijk opgezet om later uit te breiden naar Koudekerk.

Doel:

Ouderen kunnen langer thuis blijven wonen met de nodige hulp en ondersteuning en er is ondersteuning voor de mantelzorgers.

3.4 Goede en veilige verkeersontsluiting van het dorp

- De verkeerssituatie in het dorp bij de Hoogewaard/Dorpsstraat/Hondsdijk wordt permanent gemonitord door de gemeente. Dit doet de gemeente via verkeerstellingen en snelheidscamera's. De verkeerssituatie is wel verbeterd door de komst van de Maximabrug. Waar nodig worden aanvullende maatregelen genomen.
- De Provincie plaatst op de N11 borden om het vrachtverkeer te weren uit de Dorpsstraat.

Doel:

De ervaren verkeersveiligheid verhoogt, de verkeersdruk neemt af en de fietsveiligheid wordt verhoogd.

3.5 Kwaliteit van het openbaar gebied en aandacht voor cultuurhistorische waarde

- In samenwerking met inwoners en betrokken partijen uit Koudekerk wordt gekeken naar de herinrichting en de vergroening van De Hoogewaard van de Maximabrug tot aan de ingang van Koudekerk. De mogelijkheden voor cofinanciering door het dorpsoverleg in kaart gebracht.
- De groene omzoming van het industrieterrein wordt gerealiseerd.
- In de ontwikkeling van het openbaar gebied wordt ruimte geboden voor het terugbrengen van cultuurhistorische waarden van het dorp. (bv. initiatief buitenplaats Foreest)
- Er worden jaarplannen opgesteld voor onderhoud van het openbaar gebied om duidelijk te maken wat er wordt gedaan en op welke manier. Het doel is om het openbaar gebied op het goede niveau te krijgen.
- Bij reconstructies wordt bij de inrichting rekening gehouden met de toegankelijkheid voor ouderen en mindervaliden.
- In het kader van het fietsplan wordt gekeken naar recreatieve mogelijkheden voor Koudekerk.
- Er wordt een pilot “Hoe ouderenproof is het openbaar gebied” van Koudekerk uitgevoerd.
- In samenwerking met het historisch genootschap wordt onderzocht welke cultuurhistorisch elementen voor Koudekerk bewaard dienen te blijven. Dit in samenspraak met de erfgoedcommissie van de gemeente.

Doel:

Het verbeteren van de kwaliteit van het openbaar gebied en aandacht voor het cultuurhistorisch element van het dorp.

4

De uitvoering van het dorpsplan

Werkwijze

In Koudekerk hebben we te maken met diverse formele en informele contacten. Die contacten zijn een belangrijke informatiebron voor wat er werkelijk speelt in het dorp, zowel in de openbare ruimte als achter de voordeur. Als gemeente hechten wij veel belang aan de taak van signaleren, informeren en opbouwen en onderhouden van het netwerk. Dit is ook verwoord in één van de strategische lijnen van onze gemeente ('het gemeentehuis uit') en in het coalitieakkoord 2018-2022 ('we werken van buiten naar binnen'). Onze werkwijze voor de uitvoering van het dorpsplan bestaat uit:

- het maken van een jaarlijks uitvoeringsplan/ wijkagenda met het Dorpsoverleg;
- onderhouden en ontwikkelen van contacten met inwoners, Dorpsoverleg, ondernemers, vrijwilligers, sleutelfiguren enzovoort, ook via social media;
- delen van signalen vanuit het netwerk met collega's, management en bestuur;
- vroegtijdig anticiperen op vraagstukken en in samenwerking met betrokken partijen interventie strategieën ontwikkelen en uitvoeren.

Resultaat:

- effectieve en efficiënte communicatie binnen het dorpsnetwerk;
- partnerschap in de buurt op basis van een democratisch akkoord;
- de-escaleren van incidenten in het dorp.

Metten van resultaten

De resultaten die horen bij de speerpunten worden op verschillende wijze gemeten: via indicatoren uit de belevingspeiling, metingen in het openbaar gebied, het ophalen van verhalen en het zichtbaar maken van resultaten met beeldmateriaal. Jaarlijks worden uitvoeringsplannen gemaakt waar de SMART resultaten in verwerkt zijn.

Bijlage 1: Doorgaande ontwikkelingen en reguliere activiteiten

Domein	Onderwerp	Activiteit
Sociaal domein	Tom in de Buurt	Tom in de buurt zoekt aansluiting bij de lokale (vrijwilligers)organisaties. De reguliere activiteiten van Tom in de buurt in Koudekerk zijn: dagopvang dementie (Rhijndael) en open inloop, tekenen/schilderen en Nederlandse taalactiviteit (vanuit de voormalige Rhynenburchschool).
	Vrijwilligers-organisaties	Ondersteuning van de vrijwilligersorganisaties die actief zijn in Koudekerk aan den Rijn: scholingscursussen worden ontwikkeld met betrekking tot EHBO en het stellen van grenzen.
	Sportverenigingen	De sportverenigingen worden ondersteund (in middelen en faciliteiten) in hun activiteiten.
	Kleine subsidies	Via de kleine subsidies worden verenigingen ondersteund bij het uitvoeren van sociaal maatschappelijke activiteiten. Er wordt gezocht naar de mogelijkheden om de activiteiten goed op elkaar aan te laten sluiten.
		Samenwerking tussen Rijnvicus en de stichting Kringloopwinkel Koudekerk zoeken.
	Participatie	Het dorpsoverleg is een actieve gesprekspartner voor de gemeente. We overleggen regelmatig met elkaar en stellen daarbij ook een gezamenlijke jaaragenda op.
	Multifunctionele accommodatie	De Ridderhof is qua beheer en exploitatie in particuliere handen. Omdat gemeentelijke voorzieningen verdwijnen is het lastig om financieel het hoofd boven water te houden. Daarom wordt De Ridderhof opgenomen in het nog te ontwikkelen accommodatiebeleid.

Infrastructuur en openbaar gebied		De herstructurering van het industrieterrein Hoogewaard.
		De beschoeiing van de Rijn tot Leiderdorp wordt vervangen door de Provincie. Particuliere beschoeiing wordt tegen een laag tarief voor eigenaren meegenomen. Start 2019.
		Reconstructie Hofstedepark vanaf 2018
		Prins Bernhardlaan e.o. (Prinses Irenestraat, Prinses Marijkestraat, Dr. Vlaanderenlaan) 2021
		Boomgaard, Achterom 2019
		Onderhoud Koudekerksebrug (Rijksmonument). Bij de renovatie van de brug worden de inwoners betrokken.
		Hondsdijk, Dorpsstraat 2021
		Paanderenstraat, Poelgeestlaan (zuid), 5 Meistraat, Lombokstraat, Den Tollstraat (zuid) 2021
	Schoon, heel en veilig	Buurtpreventieprojecten en WhatsApp groepen worden gestimuleerd. Er zijn nu drie WhatsApp groepen in Koudekerk: Rietzanger, Lagewaard en Den Tollstraat. Er zijn twee buurtpreventieprojecten: de Til en de Ridderhoflaan.
		Ontwerp en uitvoering van de herinrichting van plantsoenen, speelplekken en andere openbare ruimte gebeuren in samenspraak met de omwonenden.
	Duurzaamheid	Er ligt een flinke opgave voor de bestaande woningvoorraad van het dorp. De woningvoorraad is redelijk oud; ruim de helft is voor 1969 gebouwd. Investerings in deze woningen ten behoeve van duurzaamheid en levensloopbestendigheid zijn aanzienlijk en zullen grotendeels door de eigenaren zelf betaald moeten worden. Gemeente Alphen aan den Rijn heeft de mogelijkheid om waar nodig te ondersteunen, subsidiëren en stimuleren. Ook Habeko wonen heeft hierin een belangrijke rol voor sociale woningbouw en dit de prestatieafspraken.

Bijlage 2: Cijfers van het dorp

SLECHTER DAN GEMIDDELDE

GELIJK AAN GEMIDDELDE

HOGER DAN GEMIDDELDE

Veiligheid

Onveilig in eigen wijk	11%
Slachtoffer geweld	1%
Slachtoffer vermogensdelicten	11%
Slachtoffer vernielingen	4%
Slachtoffer cybercrime	8%
Gevaar vanuit bedrijven	4%
Tevreden met politie	30%
Sociale overlast	1%
Sociale cohesie	6,7

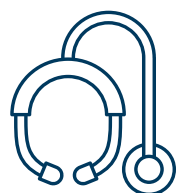
Sociaal-economisch

Bijstandontvangers	1,8%
Langer dan 3 jaar in de bijstand	0,5%
Arbeidsongeschikt	3,7%
WW	3,3%
Sociaal minimum	3,6%
Gemiddeld inkomen per inwoner	25.500
Moeite met rondkomen	6%
Risicovolle schulden	5%

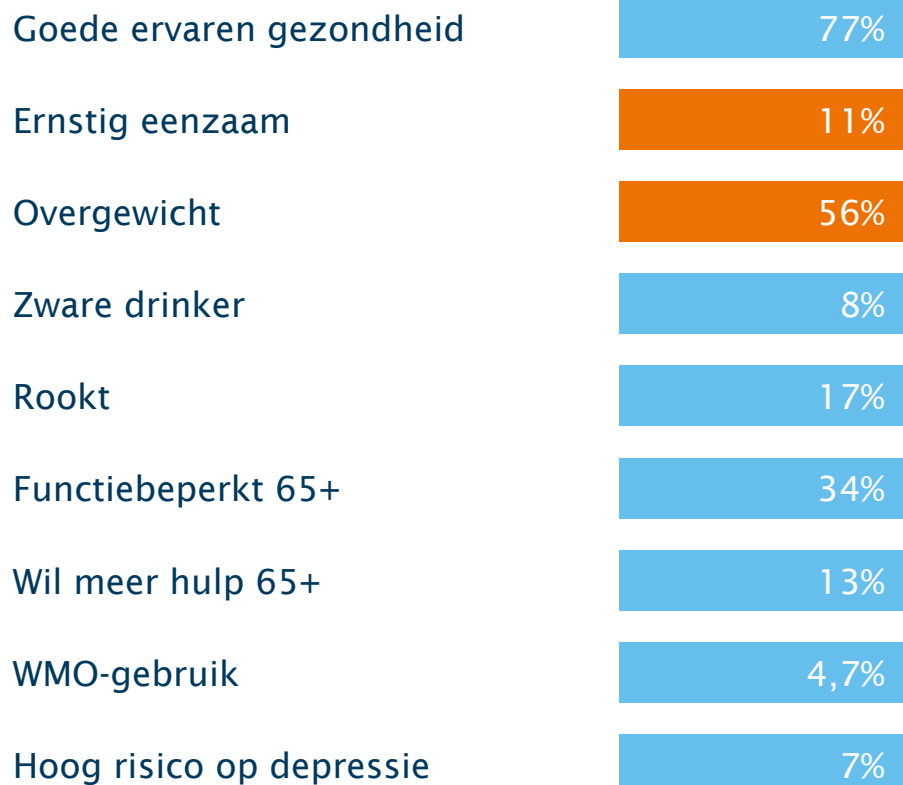
SLECHTER DAN GEMIDDELDE

GELIJK AAN GEMIDDELDE

HOGER DAN GEMIDDELDE

Gezondheid en zorg

Fysiek

Kerncijfers

	Koudekerk aan den Rijn	Gemeente
Oppervlakte in hectare	1.031	13.250
Aantal inwoners per km ²	409	854
Aantal inwoners	4.119	109.657
% 0-19 jaar	21%	23%
% 20-64 jaar	53%	58%
% 65+ jaar	27%	18%
% Nederlandse herkomst	91%	81%
% westerse herkomst	6%	9%
% niet-westerse herkomst	4%	10%

Kerncijfers

	Koudekerk aan den Rijn	Gemeente
Aantal geboortes	50	822
Aantal sterftes	40	1.093
Aantal huishoudens	1.760	46.088
% eenpersoonshuishoudens	27%	32%
% huishoudens zonder kinderen	38%	31%
% huishoudens met kinderen	35%	37%
Aantal woningen	1.795	46.723
% laagbouw	89%	66%
% hoogbouw	11%	34%

Kerncijfers

	Koudekerk aan den Rijn	Gemeente
% Koopwoningen	63%	63%
% Huurwoningen	35%	37%
% Gebouwd na 2000	7%	13%
Aantal arbeidsplaatsen per 100 inw.	29	41
Aantal bedrijven per 100 inw.	7	8
M ² kantoren per 100 inw.	12	191

[Meer info](#)

Stadhuisplein 1
Postbus 13
2400 AA Alphen aan den Rijn
Telefoon: 140172
gemeente@alphenaandenrijn.nl
www.alphenaandenrijn.nl